

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Beslutningsforslaget forkastedes, idet 20 (SF, FP, EL og DF) stemte for, 84 (S, V, KF, RV og CD) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Første behandling af lovforslag nr. L 270: Forslag til lov om ændring af lov om Dansk Internationalt Skibsregister og lov om skibsregistrering. (Cabotage og bareboatregistrering). Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen). (Fremsat 9/5 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Andersen (S):

Det foreliggende lovforslag er jo en udmøntning af Funderudvalgets rapport, og vi har tidligere diskuteret netop de to forslag, der er indeholdt i lovforslaget.

Fra Socialdemokratiets side er vi positive over for at give en håndsrekning til erhvervet, der med hensyn til handelsskibe vil ligestille det med andre nationers søfartserhverv, men jeg vil her i dag ligesom under forespørgselsdebatten præcisere, at for Socialdemokratiet er det en forudsætning, at erhvervets parter nu gør noget for også at følge det op, der står i rapporten om ILO-konventionerne, og nu har man altså en toårig periode til at få de ting på plads.

Ligeledes tager vi det som en naturlig konsekvens af, hvad der står i lovforslaget, at der bliver en blød overgang fra aftalerne i DAS-overenskomsten til DIS, når der er tale om cabotage-sejlads, og i hvert fald i Socialdemokratiet mener vi, at man har hold på det, for man giver bareboatområdet en treårig periode til at se, om det nu kommer til at køre fornuftigt, og dér vil vi selvfølgelig medtage disse elementer i afvejningen.

Derfor kan jeg fra Socialdemokratiets side sige, at vi er positivt indstillede over for lovforslaget, og at vi ser frem til en hurtig og positiv udvalgsbehandling.

Jeg skal også på Det Radikale Venstres vegne give tilslutning til lovforslaget.

Svend Heiselberg (V):

Under forespørgselsdebatten den 26. april bad vi ministeren om at komme med et lovforslag, og vi kan derfor fra Venstres side sige, at vi kan støtte det lovforslag, som ministeren er kommet med.

Kai Dige Bach (KF):

Der er nogle svære ord i det lovforslag, vi skal vedtage her: »cabotage« og »bareboatregistrering«, men vi kan vel ikke skamme os over at bruge ordet cabotage på dansk, når englænderne har overtaget det fra franskmændene, og det betyder altså »kystfart«. Men jeg var nødt til at slå ordene efter, for jeg kunne jo ikke lide, at der stod nogle ord, som jeg aldrig havde set før, og »bareboatbefragtning« betyder i realiteten ikke andet, end at et skib udlejes uden skibsfører og besætning – og det gælder både fra udlandet og hertil og herfra og til udlandet.

Vi vil først og fremmest sige tak til ministeren for en hurtig reaktion og for, at vi har nået at få lovforslaget med i denne samling. Det stammer jo fra Funderrapporten, som vi diskuterede forleden dag, og to af de vigtigste ting i det er, at det både forbedrer konkurrenceevnen og dermed giver større beskæftigelse og sidestiller os med en række lande, der må det samme.

Og så glæder vi os til næste samling, for til den tid håber vi at ministeren opfinder den finansierungsordning for de små coastere, der mangler, for det er da ærgerligt, hvis de små skibe ikke kan komme til at sejle under denne fortræffelige ordning.

Tommy Dinesen (SF):

Det er ikke mere end 14 dage siden, vi havde en debat om disse ting, og dengang fremførte vi fra SF's side, at vi syntes, forslaget om bareboatcharter var udmærket, fordi vi følte, at der lå nogle ting i det, som kunne bruges. Og når hr. Kai Dige Bach nu ville have anpartsselskaber og den slags ting genindført, var vores holdning til det, at man måske kunne få coasterne tilbage med danske flag i agterenden, hvis man brugte bareboatcharterordningen, og derfor har vi givet positive meldinger på det område.

Men desværre må jeg sige, at jeg er ked af, at ministeren har valgt at tage cabotagereglerne med, for som det vil være i hvert fald de politiske ordførere her bekendt, er SF ikke ret meget

for Dansk Internationalt Skibsregister. Vi synes ikke særlig godt om DIS, og det har vi hele tiden sagt, og det, vi har sagt med hensyn til DIS, er, at det er skruen uden ende, og det er altså også det, vi ser nu, for mange af de skibe, der før ikke var under DIS, kommer det altså nu. Det er sådan set kun færgerne, der endnu ikke er under DIS.

Så vi havde håbet på, at forslaget om bareboatchartering var blevet et lovforslag for sig, for så ville vi, som jeg har fremført, have stemt for det, men det kan vi ikke gøre nu. Men vi vil da komme med nogle ændringsforslag, kan jeg godt sige nu, for det er jo sådan, at lovforslaget skal hurtigt igennem, og som jeg sagde under forespørgselsdebatten, er de forslag, der ligger her, jo nogle, som i hvert fald rederne bliver glade for, og derfor er vi nødt til at komme med noget, der kan danne en modvægt til dem.

De forslag, der ligger her, hænger jo sammen med et forslag fra SF i en forespørgselsdebat om, hvad regeringen ville gøre for at bevare Danmark som en søfartsnation med danske søfolk om bord, og hvis forslaget om bareboatchartering skal have nogen gavn set med vores øjne, så er det, fordi det skal give nogle danske arbejdspladser.

Derfor vil vi bede om, at der hvert år kommer nogle opgørelser over, hvor mange danske arbejdspladser bareboatchartering har givet.

Vi mener også, at DIS-lovens § 10, der er omtalt i forslaget her, stadig væk ikke er så god, som den burde være. Det, vi godt kunne tænke os – og det kommer vi med et ændringsforslag om – var, at det var de danske organisationer, der forhandlede for de udenlandske søfartsorganisationer, og som dermed havde mulighed for at indgå aftaler med rederne, netop fordi det afgørende for os i disse sager er at bevare de danske arbejdspladser i faget.

Der er ingen tvivl om, at forslaget om cabotage-sejlad også vil være til gavn for de danske coastere, men når man kæder det sammen med DIS, er vi altså nødt til at sige fra, og sådan bliver det, hvis ikke forslaget kan deles.

Ellers må vi sige, at vi håber, at de andre forslag, der har været omtalt i Funderudvalgets rapport, efter sommerferien, altså når Folketinget træder sammen igen, vil fremkomme og blive ordentligt belyst. Vi tænker selvfølgelig på forslaget om uddannelserne, men vi tænker også på det forslag, der har været om en dollarfond.

Så med disse ord må jeg sige, at vi desværre ikke kan støtte lovforslaget i den form, det har fået her, selv om vi delvis er enige i det, i hvert fald i halvdelen af forslaget.

Og jeg kan så stille og roligt konstatere, at Socialdemokratiet efterhånden har accepteret Dansk Internationalt Skibsregister, for man har tilsyneladende ikke nogen som helst bekymringer med hensyn til det, der ligger her. Men både Socialdemokratiet og SF var jo i sin tid imod DIS.

(Kort bemærkning).

Poul Andersen (S):

I min ordførertale her i dag og også, da vi havde selve forespørgselsdebatten, gjorde vi rede for, hvordan vi mener denne sag bør håndteres på en rimelig og fornuftig måde.

Vi mener, at vi her i Folketinget var rimelig enige om, hvordan dette her skulle gribes an, dels med hensyn til nedsættelse af et udvalg, dels med hensyn til den fælles dagsorden i sin tid. Og jeg mener også, at både forespørgselsdebatten og det, som udvalget har fremlagt her, har givet nogle muligheder.

Jeg har ikke på Socialdemokratiets vegne sagt, at der med DIS-ordningen nu er frit løb; jeg har sagt, at nu prøver vi disse ting af. For hvad er alternativet, hvis man ikke giver mulighed for cabotage-sejlad? Det er jo således, at hvis den mulighed ikke bliver indført inden den 1. januar 1997, er den væk, og det vil sige, at der ikke er noget reelt grundlag for den mindre skibsfart, og så spørger jeg bare: Hvad er SF's alternative forslag til det?

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Det er da rigtigt, at vi har prøvet på i enighed at nå langt, men nu er vi altså nået til snoren, hvor det skal vise sig, om der er nogle resultater med baggrund i Funderudvalget, og dér er det afgørende for SF – og det kan ikke forbyde nogen – om der er nogle danske arbejdspladser i det, og den garanti vil vi gerne have. Og grunden til, at jeg siger ja til bareboatcharter, er, at der ligger nogle ting her, som vi mener er gode. Men i de drøftelser, vi har haft både med rederorganisationerne og med søfartsorganisationerne, har det vist sig, at de til gengæld ikke alle sammen er enige i, at bareboatcharter er en god ting, men vi vil godt kigge på det.

Men vi vil ikke være med til at sige ja til Dansk Internationalt Skibsregister med de ting,

det indeholder, og det kan ikke komme bag på hr. Poul Andersen eller andre, for der er nogle ting i DIS, som gør, at fagbevægelsen ikke bliver hørt, at man tilsidesætter fagbevægelsen, og det var også en af grundene til, at Socialdemokratiet i sin tid var imod det.

Men jeg mener, at vi med et bareboat charter godt kan lave noget, der også vil få betydning for coastertrafikken, som vi diskuterede meget sidste gang, altså således, at hvis man ejer en coaster eller er reder og ejer et par coastere, kan man leje endnu en ny coaster af en udenlandsk ejer.

Dér mener vi at der godt kan ligge noget nyt, men der skal ske en mentalitetsændring hos nogle af disse »havets husmænd«, som de populært kaldes. Men vi mener, at der kan ligge noget godt i det.

Og hvis der er tale om coastere, kunne man samtidig gøre havneafgifterne ens for skibe og for lastbiler. Det er noget, som coasterejerne har krævet gennem lang tid.

Men vi kan altså ikke stemme ja til noget, som vi har bekæmpet adskillige gange her i Folketinget. Der ligger ganske vist nogle regler i det, som ganske givet vil hjælpe dansk coastertrafik og dansk skibsfart i det hele taget – det er der ingen tvivl om – men vi er altså ikke indstillede på at sælge ud af principperne.

Med hensyn til bareboat charter vil jeg også sige, at vi er noget betænkelige ved, hvad man kan chartre. Det drejer sig ikke om det eksempel, vi fik, da vi var om bord i »Knut Mærsk«: om et skib, der går til Australien, bibeholder dansk flag eller går over til australsk flag, eller sådan noget; det, jeg er bange for i forbindelse med bareboat charter, er, at det er nogle af de gamle plimsollere, som man alligevel skulle sælge, men som man ikke kan sælge nu, som så altså kommer under et andet lands flag. Det ville vi i hvert fald ikke være meget for, hvis det er for at omgå de regler, der er; men det vil vi selvfølgelig kontrollere undervejs.

(Kort bemærkning).

Poul Andersen (S):

I Socialdemokratiet vil vi gerne forholde os til de faktiske kendsgerninger, som netop er, at de menige besætningsmedlemmer er dem, der stille og roligt går ud af erhvervet.

Og hvorfor gør de det? Det gør de jo simpelt hen, fordi man kan få lige så kvalificeret arbejdskraft fra tredjelande, og det ved hr. Tommy Dinesen også godt.

Derfor har vores melding også været ganske klar: Der skal sættes kraftigere ind på uddannelse primært af denne gruppe.

Jeg skal lade være med at citere, hvad der direkte står i lovforslaget om ILO, men størstedelen af udvalget har altså indstillet de ting, der har med ILO at gøre, til drøftelse efter en toårsperiode. Der er to organisationer, der står udenfor. Den debat havde vi også sidst, da vi havde selve forespørgselsdebatten.

Jeg synes, det er vigtigt her i dag at præcisere, at der netop i bemærkningerne til lovforslagets § 3 står noget om de overenskomstmæssige problemer, og at overgangen fra DAS til DIS er medtaget i selve lovforslaget. Jeg synes, det er rimelig stærkt, at det er direkte formuleret i lovens paragraffer, og at der dermed også er en garanti for fastholdelse af de danske arbejdspladser på området.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Jeg ved godt, hvad der står om overenskomsterne, men der står ikke det, vi godt ville have, nemlig at det er de danske søfartsorganisationer, der som sådanne står for handlingerne og godkender overenskomsterne.

Og så vil jeg lige slutte af med at sige, at både LO og hele fagbevægelsen i sin tid var imod Dansk Internationalt Skibsregister. At så nogle af dem nu synes, DIS er udmærket, må jo stå for deres egen regning. Men SF's holdning er, at både ILO og andre har påpeget, at der er nogle ting i DIS, som man ikke er særlige tilfreds med, og det er vi altså heller ikke.

Annette Just (FP):

Jeg vil starte med at takke ministeren for den hurtighed, hvormed hun er kommet med dette forslag, for der er ingen tvivl om, at det er af allerstørste vigtighed, at vi får udbygget DIS, altså Dansk Internationalt Skibsregister, således at det rent faktisk også kan bruges inden for EU, idet alternativet var, at alle danske skibe, som er indregistreret under DIS, ikke ville kunne sejle på Europa efter den 1. januar 1997. Det ved hr. Tommy Dinesen også udmærket, men hans formål er selvfølgelig at få nedlagt hele DIS-systemet.

Men Fremskridtspartiet er glad for, at vi har DIS, for det har bevirket, at vi har beholdt danske skibe under dansk flag og med dansk besætning, og det synes jeg er utrolig positivt.

Men vores kamp i EU har jo på dette punkt været temmelig forgæves, og nu er det altså os, der er nødt til at lave reglerne om, og jeg er glad for, at ministeren har taget initiativet så hurtigt efter, at vi for mindre end 14 dage siden havde den store debat om Funderrapporten.

Med hensyn til bareboatregistret tror jeg, vi alle sammen under den forespørgsel, vi havde for 14 dage siden, var enige om, at det var en god idé, og at det kunne løse nogle af de problemer, vi talte om.

Men det her er jo kun et lille første skridt i retning af alt det, vi talte om, og jeg håber på og glæder mig til, at hvis vi ikke kan nå det, før Folketingssalen lukker for sommerferien – for det er jo kun Folketingssalen, der lukker – at vi så i hvert fald kan få de sidste forslag på bordet, så snart vi starter igen til efteråret, for det er af allerstørste vigtighed, at vi giver skibstrafikken den håndsrækning, som den jo rent faktisk er blevet enig om at den gerne vil have, og som vi for mindre end 14 dage siden blev enige om her.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Det er ikke rigtigt, når fru Annette Just siger, at danske skibe ikke kan sejle på Europa. Selvfølgelig kan de det. Det, de ikke kan, er at sejle mellem flere europæiske havne – altså f.eks. to eller tre spanske havne – hvis man ikke får lavet de her regler om.

Sagen er jo, at danske skibe jo normalt ikke engang går til flere danske havne, hvis de kommer heroppefra, som f.eks. »Knud Mærsk«, som vi var om bord i, og som var i Göteborg, Hamborg, Rotterdam, Antwerpen osv. nedover. Normalt anløber de kun ét land. Så det er ikke dér, det har den store betydning. Men selvfølgelig har det da betydning – det vil jeg ikke sige at det ikke har – men det har altså ikke stor betydning.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Til hr. Tommy Dinesen: Jo, det har faktisk enormt stor betydning.

Jeg kan ikke huske nummeret på det direktiv, som vi har behandlet i Europaudvalget, men det ligger der, og det er vedtaget, og det vil bevirke, at kun europæisk registrerede fartøjer vil kunne sejle i cabotage mellem europæiske havne.

Det har vi talt længe og meget om . . . (*afbrydelse af hr. Tommy Dinesen*) – jo, det er altså rigtigt – og det var det, som vi for et par år siden

gik ud fra, og hvor vi startede med at sige, at så er vi nødt til at få en undtagelse fra DIS, og da det ikke kunne lade sig gøre, er vi altså kommet til den konklusion, at vi i hvert fald er nødt til at lave om på det, således at der også bliver en europæisk registrering.

Keld Albrechtsen (EL):

Som det fremgik under forespørgselsdebatten den 26. april, er der mange af Funderudvalgets forslag, som Enhedslisten kan støtte. Men netop de to forslag, som er indeholdt i dette lovforslag, hører til de dele af Funderudvalgets forslag, som vi er mest skeptiske over for, og jeg må sige, at de signaler, der kom fra den socialdemokratiske ordfører i dag, ikke har gjort det bedre.

Vedrørende ændringerne af DIS-loven er vi grundlæggende imod de særlige skatteordninger, som der her er tale om. Vi må selvfølgelig erkende, at den internationale konkurrence og redernes udnyttelse af lønniveaue i andre lande kan gøre en skatteordning nødvendig af hensyn til beskæftigelsen af danske søfolk, men det er helt uantageligt, at DIS-loven griber ind i og dermed ophæver indgåede overenskomster for skibe, der flyttes over i DIS, sådan som det er sket, og således som det i højere grad vil ske, hvis kystfarbegrænsningen ophæves, og derfor vil vi under udvalgsarbejdet stille forslag om, at den berygtede § 10 i DIS-loven ændres.

Efter vores opfattelse burde Folketinget ikke bare kunne overhøre og tilsidesætte, at samtlige danske søfartsorganisationer ønsker denne paragraf ophævet, ligesom man heller ikke bare kan lade som ingenting, når ILO og Europarådet skarpt har kritiseret denne paragraf.

§ 10 er et brud på organisationsfriheden, og det kan vi ikke anerkende, og den er diskriminerende i sit forbud mod, at udenlandske søfarende på danske skibe også kan blive omfattet af danske kollektive overenskomster.

Som sagt vil vi altså helst have paragraffen fuldstændig ændret, men som absolut minimum må vi have sikkerhed for, at erhvervsministeren ikke sætter ophævelsen af kystfarbegrænsningen i kraft, før de overenskomstsmæssige problemer er løst med en aftale mellem de involverede organisationer, hvilket også hr. Tommy Dinesen var inde på.

Og jeg må indrømme, at på baggrund af de udtalelser, der kom fra ministeren under forespørgselsdebatten, havde jeg egentlig forventet, at der ville kunne findes en løsning på disse problemer; men med de signaler, der nu kom-

mer fra Socialdemokratiet, virker det jo ikke, som om det kan lade sig gøre, og det er i hvert fald en forudsætning for vores deltagelse, at det bliver bragt i orden.

Derudover mener vi, at når erhvervet gennem Funderudvalget beder Folketinget gennemføre denne lov, som koster skattekrone – for den koster jo skattekrone – og argumenterer med henvisning til beskæftigelsen, så burde rederne mere klart forpligte sig til at prioritere en beskæftigelse af danske søfolk, herunder også de grupper af bl.a. ufaglærte, der er mest pressede.

Og lovforslagets anden del, om bareboatregistret, åbner nogle misbrugsmuligheder, hvilket også erkendes i bemærkningerne.

Det største problem kan værfterne imidlertid få, idet vi ser en fare for, at muligheden for at få udenlandsk ejede skibe under dansk flag vil medføre, at danske redere lejer skibe bygget på udenlandske værfter og dermed i mindre grad vil få dem bygget på danske værfter.

Den problemstilling vil vi gerne have uddybet under udvalgsarbejdet, også som en forudsætning for, at vi ændrer holdning og går ind for det her.

Og vi vil naturligvis også gerne have de skattemæssige konsekvenser belyst.

Alt i alt må jeg sige, at udsigterne til, at Enhedslisten skulle kunne ende med at støtte dette lovforslag, ikke er særlig store især i betragtning af den socialdemokratiske ordførers meldinger.

(Kort bemærkning).

Poul Andersen (S):

I Socialdemokratiet mener vi jo, at en forbedring af beskæftigelsen alt andet lige kun lykkes ved, at det går godt for erhvervet, og det mener vi altså at den håndsrækning, vi giver søfartserhvervet, er medvirkende til.

Så skal jeg sige til Enhedslistens ordfører, hr. Keld Albrechtsen, at det, der er tale om her, jo er et mindretal på to organisationer, og at et overvejende flertal har peget på denne løsningsmodel med hensyn til ILO-konventionerne.

Mit signal har hele tiden været, at det ikke er en politisk opgave at løse de overenskomst-mæssige problemer. Det, der er vores opgave, er at give mulighed for det, og den mulighed er skitseret i lovforslaget og i bemærkningerne. Og jeg mener, at vi reelt har 3 år til at se på de ting her, for vi skal have det med bareboatregistret op til genforhandling her i Tinget efter 3 år, og

da skal vi jo kigge på, hvordan det så er gået, og dér vil vi i hvert fald også kigge på, hvordan de andre ting er forløbet.

Det er altså et klart signal om, at det er ikke vores opgave at aftale overenskomster. Det er vores opgave at skabe rimelige vilkår og rammer for dem, og det mener vi ligger i dette forslag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Socialdemokratiet må jo gøre op med sig selv, hvilke organisationers interesser Socialdemokratiet ønsker at varetage. Jeg har bare sagt, at for Enhedslistens vedkommende er løsningen af overenskomstproblemet og dermed hensynet til fagbevægelsens interesser i denne sag en forudsætning for vores deltagelse, og hvis regeringen vælger at gå til andre sider i samfundet, så kan vi fra Enhedslistens side ikke gøre noget ved dét. Det er alene Socialdemokratiets valg.

Men der foreligger altså et tilbud fra SF og Enhedslisten om at få det her ordnet på en anstændig måde, hvor de overenskomstmæssige problemer bliver løst. Hr. Tommy Dinesen har allerede bebudet, at han vil stille nogle ændringsforslag desangående, og det håber jeg så kan klare det, og det er jo så, hvad der er at sige om det. Men hvis Socialdemokratiet ikke vil, kan vi andre jo ikke tvinge Socialdemokratiet til det.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Når hr. Poul Andersen siger, at vi skal ikke blande os i overenskomster, er det jo rigtigt, og det er også den holdning, vi normalt har i SF. Men sagen er jo, at DIS-loven betyder, at man har blandet sig i overenskomsterne, for man har indført en såkaldt skattefritagelse, der gør, at rederne kun skal betale to tredjedele af den normale løn til de søfolk, der er under DIS.

Og i DIS-loven har man også givet lov til, at der kan aftales overenskomster med udenlandske søfartsorganisationer.

Så når man siger ja til cabotageloven, siger man derfor også ja til Dansk Internationalt Skibsregister, og det var det, jeg havde en debat med formanden for LO, Finn Thorgrimson, om i Politiken, dengang det blev vedtaget. Da diskuterede vi de her ting, og LO var klart imod det, og derfor sagde man også, at man havde indklaget overenskomstforholdene i DIS til ILO, og det

er derfor, det ligger dér, og det er derfor, vi stadig væk er imod det.

(Kort bemærkning).

Poul Andersen (S):

Jeg skal bare sige til Enhedslisten, at jeg også mener, at Enhedslisten bør gøre op med sig selv, om den ønsker en fastholdelse af beskæftigelsen inden for dansk søfart, for tingene er ikke sort-hvide.

Det er stadig væk helt klart vores opfattelse, at der er taget hensyn til organisationerne i det oplæg til lovforslag, der foreligger her i dag. Rammerne til forhandling er givet, og det handler om, at der er to parter, der skal finde ud af det. Hvis der ikke kan findes ud af det, mener jeg, at vi kan gå ind i det efter de dér tre år og tage det op igen.

Sonja Albrink (CD):

Under forespørgselsdebatten friede jeg på CD's vegne til erhvervsministeren, om ikke det var muligt at trylle et forslag frem, som omhandlede cabotage og bareboat, og man må jo sige, at bønnen er blevet hørt.

I CD er vi indstillet på, at vi tager en hurtig udvalgsbehandling. Vi siger ja til forslaget. Vi er meget glade for, at ministeren har fremsat dette forslag, så det maritime erhverv får så gode arbejdsvilkår som overhovedet muligt.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er vigtigt for Dansk Folkeparti, at der eksisterer vilkår i Danmark, som betyder, at Danmark kan udbygge sin status som søfartsnation. Det er også vigtigt for Dansk Folkeparti, at det kan ske på betingelser, som betyder, at der er danske søfolk på skibene, og det er der også stor enighed om, således som man kan høre af behandlingen her i dag.

Vi mener, at der med Funderudvalgets betænkning er skabt et godt grundlag for at føre nogle ting ud i livet, og vi mener, at der ligger nogle gode forslag, som bare venter på at blive vedtaget.

Det, vi så har til behandling i dag, omhandler to af de ting, som Funderudvalgets betænkning berører, nemlig ophævelse af fartbegrænsninger på fragtskibe i DIS og indførelse af et bareboat-register for handelsskibe.

Vi mener, at det lovforslag, der ligger på bordet her, trækker i retning af, at Danmark får mulighed for med danske søfolk på skibene at udbygge sin status som søfartsnation, og derfor kan vi støtte lovforslaget.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

For det første selvfølgelig tak for den brede tilslutning til lovforslaget og dernæst også tak for opfordringen under forespørgselsdebatten fra mange partier til at komme med forslaget nu.

Man skal måske også indflette en lille tak til Folketinget, fordi man fik lov at komme med det nu. Det er jo i sidste øjeblik, kan vi hurtigt blive enige om. Men der er mange partier bag, og jeg har indtryk af, at der også er mange, der gerne vil fremme en hurtig udvalgsbehandling.

Vi ser på flere erhvervsområder i disse år, at Danmark skifter job. Der er ting, som vi gjorde før, som vi ikke gør mere. Vi ser det på søfartsområdet, og det var en væsentlig baggrund for Funderudvalgets nedsættelse, vi ser det i tekstilbranchen, og vi ser i møbelbranchen, at der er ting, som vi tidligere gjorde i Danmark, som nu gøres andre steder.

Jeg er meget enig med hr. Poul Andersen og i øvrigt også andre ordførere om, at det først og fremmest er væsentligt, at vi har nogle rammebetingelser for de erhverv, der gør, at de kan tjene nogle penge, og at det kan gå dem godt. At vi så derudover skal gøre, hvad vi kan for at fremme motivationen i erhvervet til at anvende dansk arbejdskraft, er vi også enige om.

En væsentlig nøgle til det ligger, når vi har sagt det med indtjeningen først, f.eks. i det med uddannelser. Jeg har hørt flere ordførere, der også under forespørgselsdebatten sagde, at det er det næste punkt, vi skal vende tilbage til, og det kan jeg helt bekræfte. Fru Annette Just efterlyste, at vi straks efter sommerferien vender tilbage, og det vil jeg meget gerne påtage mig. Vi kan ikke nå mere på denne side af sommerferien, og er vi inde i noget med uddannelsesforløb, er det også noget, der kræver en lille smule mere forarbejde. Det er jo væsentligt, at disse uddannelser bliver tilrettelagt på den helt rigtige og fremtidssikrede måde.

Men jeg kan i hvert fald love, at vi vender ikke grusomt, som det hedder, men godt tilbage efter sommerferien med flere initiativer på dette vigtige område, som både skulle sikre fortsat mulighed for god indtjening i dette erhverv og en fortsat rimelig andel af dansk beskæftigelse på danske skibe.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af lovforslag nr. L 268: Forslag til lov om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om gymnasiet m.v. og lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. (Godkendelse, tilskud og bestemmelser om visse skoler). Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen). (Fremsat 8/5 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Erik Dyrland (S):

Rigsrevisionen har jo to gange tidligere undersøgt Tvinds virksomhed. De undersøgelser var, så vidt jeg kan konstatere, mest rettet mod Tvinds rejsevirkomhed. Der er heller ingen grund til at lægge skjul på, at med jævne mellemrum er Tvind blevet diskuteret, og at der er stillet mange spørgsmål og rejst megen kritik. Sådan var det også i efteråret 1995, hvor Tvind blev diskuteret blandt uddannelsesordførerne og ministeren.

Der blev etableret undersøgelse af syv udvalgte Tvindskoler, og Rigsrevisionen gik i gang med en undersøgelse. På baggrund af disse undersøgelsesresultater har undervisningsministeren sat yderligere undersøgelser i gang. Den 27. februar 1996 forelår der et notat fra Rigsrevisionen, hvoraf det fremgik, at den er gal med de syv skolers administration. Det fremgår, at der ikke administreres efter de gældende reg-

ler og mod den ånd, der er i lovgivningen for de frie skoler, nemlig at skolerne skal være frie, selvstændige og uafhængige.

I den socialdemokratiske folketingsgruppe udtrykte vi tilfredshed med, at undervisningsministeren den 13. marts i år fremsatte lovforslag nr. L 218 og nr. L 219, hvis formål er at stramme de gældende regler i friskolelovene, hvilket vi gav udtryk for, da vi førstebehandlede de to forslag. Med de to forslag sikres det, at vi i fremtiden ikke løber ind i en ny Tvindsag. Forslagene sikrer, at alle frie skoler i fremtiden skal indrette sig på en sådan måde, at de virkelig er frie, selvstændige og uafhængige institutioner. Den socialdemokratiske folketingsgruppe lægger stor vægt på, at Folketinget vedtager disse love, som kommer til at gælde for alle skoler.

Det lovforslag, vi behandler i dag, følger den linje op. Som det fremgår af §§ 1-4, er formålet yderligere at beskrive kravene til de selvejende uddannelsesinstitutioner samt at udbygge adgangen til at trække godkendelse og tilskud tilbage, hvis reglerne ikke følges. Det er et forslag, som den socialdemokratiske folketingsgruppe selvfølgelig støtter.

Forslaget er også en reaktion på Rigsrevisionens beretning og undersøgelsen af Tvindskolerne og den undersøgelse, som undervisningsministeren igangsatte. Det foreslås, at tilskuddet til 31 Tvindskoler stoppes pr. den 31. december 1996. I den socialdemokratiske folketingsgruppe har vi mærket os, at denne usædvanlige bestemmelse har været gjort til genstand for nøje granskning blandt både Undervisningsministeriets og Justitsministeriets jurister, og at denne granskning ikke har givet anledning til bemærkninger.

Lukningen af skolerne får konsekvenser først og fremmest for eleverne. Ifølge Rigsrevisionens beretning var der i 1994 15.022 elever på Tvindskolerne, og næsten 90 pct. var kostelever. Det ligger den socialdemokratiske folketingsgruppe meget på sinde, at først og fremmest de elever, der er undervisningspligtige, hjælpes til fortsat skolegang. Der er også et antal elever på 10.-klasses-niveau, som bør sikres fortsat skolegang. Det er min opfattelse, at den frie skoleverden her har et ansvar. Vi ved, at der er pladser både på grundskolerne og efterskolerne. Endelig vil jeg minde om, at folkeskolen også eksisterer og er åben for disse elever, og om, at der findes en række velfungerende produktionsskoler, der er vant til at håndtere unge mennesker.